

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบสำรวจความรู้ด้านการวิเคราะห์ศิลป์กรรม

แบบทดสอบสำรวจพื้นฐานความรู้ด้านการวิเคราะห์ศิลปกรรม

คำสั่ง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมายในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงในทุกข้อ จำนวน 30 ข้อ

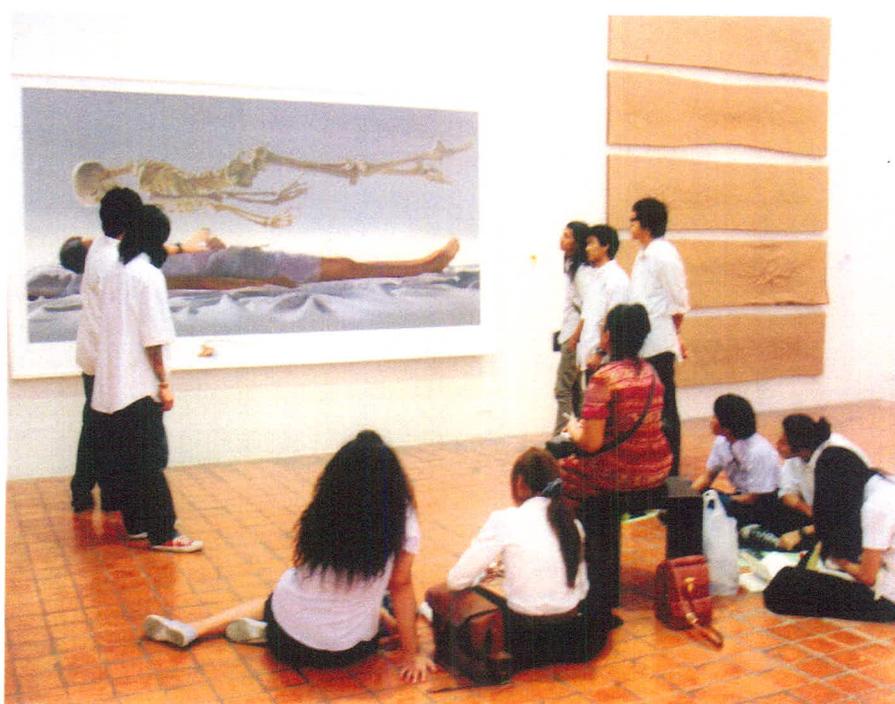
ข้อที่	สอบถามพื้นฐานความรู้ด้านการวิเคราะห์ศิลปกรรม	ใช่	ไม่รู้
1.	รูปร่างประเภททัศนศิลป์หมายถึงงานอะไรบ้าง		
2.	รู้ที่มาของแรงบันดาลใจในการทำงานประเภททัศนศิลป์ว่ามาจากไหนบ้าง		
3.	รู้ว่าแนวความคิดในการทำงานประเภททัศนศิลป์ของศิลปินเป็นมาอย่างไร		
4.	รูปร่างรูปแบบในงานประเภททัศนศิลป์มีอะไรบ้าง		
5.	รู้จักอิทธิพลในงานศิลปะที่มีต่องานประเภททัศนศิลป์ของไทย		
6.	รู้ว่าสัญลักษณ์ในงานทัศนศิลป์คืออะไร		
7.	รู้ว่าทัศนธาตุในงานศิลปกรรมคืออะไร		
8.	รู้จักรูปแบบเหมือนจริงมีลักษณะอย่างไร		
9.	รู้จักรูปแบบเหมือนจริงมีลักษณะอย่างไร		
10.	รู้จักรูปแบบกึ่งนามธรรมมีลักษณะอย่างไร		
11.	รู้จักรูปแบบนามธรรมมีลักษณะอย่างไร		
12.	รู้จักงานศิลปะร่วมสมัยมีลักษณะอย่างไร		
13.	รู้จักงานศิลปะแบบประเพณีมีลักษณะอย่างไร		
14.	รู้จักศิลปะพื้นบ้านมีลักษณะอย่างไร		
15.	รู้ว่ามีวิธีการประดิษฐ์วัสดุชนิดต่างๆ สามารถทำให้เกิดงานศิลปะได้		
16.	รู้ว่าการนำวัสดุสำเร็จรูปและวัสดุที่ผลิตจากอุตสาหกรรมสามารถนำมาทำงานศิลปะได้		
17.	รู้ว่าลักษณะงานลัทธิอิมเพรสชันนิสม์เป็นอย่างไร		
18.	รู้ว่าลักษณะงานลัทธิเอ็กเพรสชันนิสม์เป็นอย่างไร		
19.	รู้ว่าลักษณะงานลัทธิคิวบิสม์เป็นอย่างไร		
20.	รู้ว่าลักษณะงานลัทธิฟิวเจอริสท์เป็นอย่างไร		
21.	รู้จักงานลัทธิเซอร์เรียลลิสม์เป็นอย่างไร		
22.	นอกจากเทคนิคการใช้สีและพู่กันแล้วนักศึกษารู้จักเทคนิคการทำงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคอื่นหรือไม่		
23.	รู้จักศิลปินแห่งชาติไทยทำงานรูปแบบเหมือนจริงหรือไม่		
24.	รู้จักศิลปินแห่งชาติไทยทำงานรูปแบบกึ่งนามธรรมหรือไม่		
25.	รู้จักศิลปินแห่งชาติไทยทำงานรูปแบบนามธรรมหรือไม่		
26.	รู้จักหรือเคยเห็นงานของ วินเซนต์ แวน โก๊ะหรือไม่		
27.	รู้จักหรือเคยเห็นงานของ ปาโบล ปิกัสโซ่ หรือไม่		
28.	รู้จักหรือเคยเห็นงานของ ซาลวาเดอร์ ดาลีหรือไม่		
29.	รู้จักหรือเคยเห็นงานของ จักรพันธ์ โปษยกฤตหรือไม่		
30.	รู้หรือไม่ว่าการวิเคราะห์ศิลปกรรมคืออะไร		
	รวม		

ภาคผนวก ข

กิจกรรมการวิเคราะห์ศิลปกรรมตามหอศิลป์ต่างๆ

ภาพที่ 7 และ 8 ภาพบนและภาพล่าง อาจารย์เรวดี นำนักศึกษาเก็บคะแนนกลุ่มนิทรรศการ
จิตรกรรมร่วมสมัย พานาโซนิก ครั้งที่ 13 พ.ศ. 2554 ณ หอศิลป์แห่งชาติ สะพานปิ่นเกล้า

ภาพที่ 9 และ 10 ภาพบนและภาพล่าง อาจารย์นำนักศึกษาอภิปรายวิเคราะห์เก็บคะแนน
นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 57 พ.ศ. 2554 ณ หอศิลป์แห่งชาติ สะพานปิ่นเกล้า

ภาพที่ 11 อาจารย์นำนักศึกษาเก็บคะแนนกลุ่มนิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 33 พ.ศ. 2554

ภาพที่ 12 นักศึกษาอภิปรายวิเคราะห์เก็บคะแนนกลุ่มนิทรรศการจิตรกรรมเอเชียพลัส ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2554 ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ภาพที่ 13 และ 14 ภาพบนและภาพล่าง อาจารย์นำนักศึกษาสาขาวิชาจิตรกรรมชั้นปีที่ 3 ออกไปศึกษานอกชั้นเรียน นิทรรศการศิลปกรรม ป.ต.ท. ครั้งที่ 26 พ.ศ. 2554 ณ หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างรายงานประกอบการวิเคราะห์ศิลปกรรมตามหอศิลป์ต่างๆ

รายงาน
เรื่อง การวิเคราะห์ผลงานศิลปินในหัวข้อของสัตว์

เสนอ
อาจารย์เรวดี ใจชุ่ม

	จัดทำโดย	
นายชานนท์	พิณโกศล	เลขที่ 4
นายยุทธนา	แย้มสูงเนิน	เลขที่ 11
นายอรัชพร	แจ่มฤกษ์แจ่ม	เลขที่ 20
นายอัฐชา	เพาะไรสง	เลขที่ 22
นายปารณ์ทั	โสนน้อย	เลขที่ 27

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา
การวิเคราะห์ศิลปกรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นายเพชร เชิดกลิ่น
 วันเกิด 29 มีนาคม 2528
 ที่อยู่ 47 หมู่ 15 ต.พรมเทพ อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ 32120
 โทรศัพท์ 081-7175263

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านสาโรช
 มัธยมศึกษา โรงเรียนพรมเทพพิทยาคม
 ปริญญาตรี สาขาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประวัติการแสดงผลงาน

- 2547 - ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการ Drawing วันศิลป์ พีระศรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 2548 - นิทรรศการผลงานภาพทิวทัศน์ วังเวียง สปป.ลาว ณ หอศิลป์จำปาศรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
  - ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการผลงานศิลปะภาพพิมพ์ ครั้งที่ 1 ณ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 2549 - ร่วมแสดงผลงานจิตรกรรมพานาโซนิก ครั้งที่ 8 และ 9
  - ร่วมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 23
- 2550 - นิทรรศการสายธารแห่งสีน้ำ
  - ร่วมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “เทิดไท้พ่อแห่งแผ่นดิน” อัครศิลปิน 80 พรรษา ณ สถานกงสุลใหญ่ นครลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา
- 2551 - แสดงศิลปินพนธ์ ครั้งที่ 11 ณ หอศิลป์จำปาศรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 2552 - แสดงนิทรรศการเดี่ยว ชุดสัญลักษณ์ของภาพชีวิตในวิถีคนเลี้ยงช้าง ณ อาคารพิพิธภัณฑ์ ศูนย์ศึกษา อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์

เกียรติประวัติ

- 2550 - รางวัลดีเด่น Young Thai Artist Award 2007
- รางวัลดีเด่น โครงการสานฝัน สร้างศิลป์เยาวชนศิลปินไทยสู่ศูนย์สายใยชุมชน รุ่นที่ 4 ศึกษาคุณานศิลป์ ณ เมืองลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ได้รับทุนส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

ผลงานที่ผ่านมา

ภาพที่ 15	ชื่อผลงาน	บวชนาคช้าง
	เทคนิค	สีอะครายติก
	ขนาด	110 x 180 ซม.

จากการที่ช้างเข้ามาอยู่ในวัฒนธรรมหรือศาสนาอย่างประเพณีบวชนาคช้าง

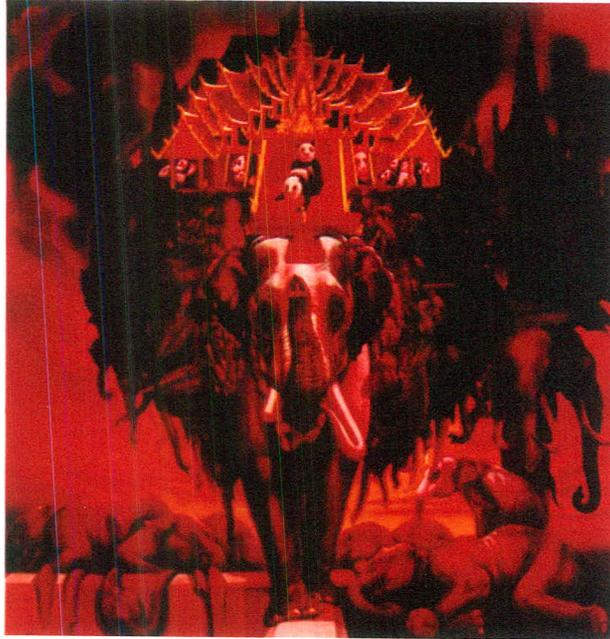
ภาพที่ 16   ชื่อผลงาน   ภาพชีวิตที่ไม่มีชีวิต
 เทคนิค   สีอะครายติก
 ขนาด   160 x 320 ซม.

เป็นภาพแนวอนขนาดใหญ่อิงดูแปลกตา ไม่ใช่ช้างที่มีสีแดงเข้มหรือหางช้างที่ขมวดม้วนกลายเป็นหัวช้าง แต่เป็นเพราะการใส่สัญลักษณ์ต่าง ๆ และความเหนือจริงผสมผสานเข้ากับภาพในแนวเรียลลิสติกของศิลปิน ด้านหน้าของภาพปรากฏให้เห็นถึงซากศพช้างที่นอนตาย ซึ่งมีทั้งร่างกายที่ผอมโซหรือเหลือเพียงกระดูกศิลปินจงใจใส่สัญลักษณ์ของขอบฟุตบาทสีแดงขาว เพื่อสะท้อนถึงการเสียชีวิตของช้างเร่ร่อนที่ถูกรถชนในเมืองกรุง เน้นย้ำความตายด้วยอิแรงและการลดทอนตัวช้างให้เหลือเพียงวงช้างที่ทอดยาวกับพื้นดิน และไม่เพียงแบกเฉพาะคนยังมีภาพช้างที่แบกช้างด้วยกันเอง สะท้อนถึงการรับภาระด้วยกันเองของช้าง นอกจากนี้ที่ยาวสวยช้างพรายตัวที่เดินนำหน้านั้น กลับหลงเหลือเพียงข้างเดียวในขณะที่อีกข้างถูกหั่นออกไปกว่าครึ่ง ซึ่งช่วยกระตุ้นความรู้สึกสะท้อนใจของผู้ชมให้เพิ่มขึ้นอีก

ภาพที่ 17   ชื่อผลงาน   จิตวิญญาณคู่คำแสร้ง
 เทคนิค   สีอะครายติก
 ขนาด   135 x 210 ซม.

เพชร เชิดกลิ่น แสดงพลังของจิตวิญญาณ ความรัก ความผูกพัน ระหว่างช้างและคนเลี้ยง ช้างเป็นความรู้สึกที่หลายคนพยายามเข้าจัดการพวกเขา โดยมองข้ามความสำคัญข้อนี้ไปซึ่งสิ่งเหล่านี้ชุกซ่อนอยู่ในภาพ

- ภาพที่ 18 ชื่อผลงาน กรมหายใจชีวิต หมายเลข 1
 ชื่อศิลปิน เพชร เชิดกลิ่น
 เทคนิค สีอะครีลาติกบนผ้าใบ
 ขนาด 150 x 150 ซม.
 รางวัลดีเด่น นิทรรศการจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิค ครั้งที่ 12 ปี พ.ศ. 2553
 แร้งบันดาลใจ

มาจากความรักความผูกพันระหว่างคนเลี้ยงกับช้างในแถบถิ่นอีสานที่เขาพบเห็นมาตั้งแต่เกิด ภาพความทรงจำที่เห็นแต่ความผูกพัน พอได้ย้ายถิ่นฐานเข้ามาเรียนศิลปะเขาจึงได้เห็นความแตกต่างที่เปลี่ยนไป จากการที่ช้างเข้ามาเดินเร่ร่อนหากินในเมือง จึงเกิดความรู้สึกที่อยากถ่ายทอดและสื่อสารกับคนในสังคมว่า พวกเขา ช้างและคนเลี้ยง กำลังลำบากและถูกทอดทิ้ง ศิลปินเริ่มต้นจากการลงพื้นที่และเก็บข้อมูลด้วยตนเองจนพบว่า จิตวิญญาณระหว่างคนเลี้ยงกับช้างที่เคยร่วมทุกข์ร่วมสุขมาตั้งแต่อดีต มีอันต้องผันแปรไปด้วยสังคม เศรษฐกิจ การเมือง จนทำให้ปัจจัยในการดำรงชีวิตของพวกเขาไม่เอื้ออำนวยอีกต่อไป ทำให้ต้องออกเดินทางมาหากินในดินแดนที่ไม่มีใครต้องการ เพชร เชิดกลิ่น ไม่เพียงแต่ถ่ายทอดเรื่องราวของคนกับช้าง หรือปัญหาช้างเร่ร่อนในปัจจุบัน แต่ยังแสดงพลังของจิตวิญญาณ รวมทั้งความรัก ความผูกพัน ระหว่างช้างและคนเลี้ยง ช้างเป็นความรู้สึกที่ใครหลายคนพยายามเข้ามาจัดการพวกเขา แต่กลับมองข้ามความสำคัญข้อนี้ไป

ซึ่งสิ่งเหล่านี้ซุกซ่อนอยู่ในภาพ ก่อนหน้านี้เคยมีคนที่น่าช่างมาทาสีขาวดำให้มีลวดลายคล้ายกับแพนด้า คงจะเห่อสิ่งใหม่ ๆ อย่างแพนด้า น้อยมากเหลือเกิน แต่ ณ วันนี้ทำให้เรามองเห็นคุณค่าของช่างมากขึ้น ช่างที่เป็นสัตว์ประจำชาติไทยของเรา

แนวความคิด ช่างเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองมีประวัติศาสตร์ความสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของไทยในอดีตถึงปัจจุบัน คนไทยมีข้าวกินก็เพราะมีควาย มีแผ่นดินเพราะมีช่าง แต่ทุกวันนี้ช่างโดนดูถูก โดนถากถางจากสังคม มองเป็นช่างเร่ร่อนบ้างมองเป็นช่างขอลานบ้าง แปรค่านิยมเป็นหมีแพนด้าบ้าง ตามกระแสนิยมเพื่อประโยชน์อันใด ช่างเร่ร่อนเป็นภาระสังคม แต่สังคมไม่เคยให้ความสนใจช่างอย่างจริงจัง ชีวิตช่างต้องเดินถอยหลังสู่หลุมศพด้วยลมหายใจที่แผ่วเบา ถ้าคนไทยทอดทิ้งช่างในอนาคตข้างหน้า คงต้องช่วยกันหาคำตอบที่สละสลวยสวยงามไว้ให้ลูกหลานฟังว่าช่างไทยหน้าตาเป็นอย่างไร

รูปแบบ จิตรกรรมกึ่งนามธรรม อิทธิพลจากศิลปินชาวคอรี ดาลี แสดงความรู้สึกเศร้า หดหู่ แปรภวภาระหนักอึ้ง ร้อนรุ่ม มีความทุกข์แทนช่างไทย ที่นับวันจะหมดความสำคัญ ไร้ค่า ไร้เกียรติ โดยสื่อผ่านสัญลักษณ์ในเชิงประชดประชัน เสรีใจ ขอความเห็นใจ

ขบวนการแสดงออกในงานศิลปกรรมโดยผ่านทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

รูปทรงช่างขนาดใหญ่แบกสัมภาระกลางภาพ เป็นรูปทรงช่างคล้ายช่างเราวัลมีหลายหัว งามช่างหนึ่งถูกตัด สื่อถึงการถูกนำไปขาย กำลังแบกสัมภาระสิ่งของเครื่องใช้มากมายซึ่งเป็นหน้าที่ของช่างไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน รูปทรงพลับพลาที่ประทับด้านบนเหนือหัวช่างให้ความหมายสะท้อนใจ สื่อแทนเป็นที่ประทับขององค์พระมหากษัตริย์ทรงประทับต่อผู้ศัตรูเพื่อปกป้องประเทศชาติ แต่กาลกลับเป็นว่าในปัจจุบันภาพหมีแพนด้ากำลังผสมพันธุ์อยู่ในที่ประทับแทน แสดงถึงการให้ความสำคัญเสมอกันเทียบได้ว่า ผู้คนประชาชนคนไทยให้ความสำคัญสูงสุดถึงกับมีการสำรวจความสุขของคนไทย ในขณะนั้นที่หมีแพนด้าติดลูกและเมื่อลูกหมีออกมาลืมตาดูโลกยังมีการส่งไปรษณียบัตรตั้งชื่อลูกหมีกันอย่างครึกโครม

ในอีกช่องหนึ่งของพลับพลา มีช่างทาสีเป็นหมีแพนด้ากำลังผสมพันธุ์กับหมีแพนด้า สื่อคำถามประชดประชันว่า การเอาสัตว์สองเผ่าพันธุ์มาผสมพันธุ์กันจะทำให้ช่างไทยมีคุณค่าเพิ่มขึ้นบ้างไหม คนไทยจะสนใจช่างไทยแบบจริงจังบ้างหรือเปล่า

เหนือพลับพลาเป็นรูปทรงเจดีย์ ทรงระฆังคว่ำแบบสุโขทัยสื่อถึงหน้าที่ของช่างไทยในอดีตแบกหามสิ่งของหนักสร้างบ้านสร้างเมือง สร้างวัดและสิ่งสำคัญ ๆ ต่าง ๆ เป็นพาหนะของพระมหากษัตริย์ใช้ออกสู้รบกับข้าศึกศัตรูของชาติบ้านเมืองแต่ครั้งอดีต

ศพข้างบนถนน การตายอย่างไรเกียรติของช่างไทยเปรียบได้กับการตายอย่างหมาข้างถนนก็ว่าได้ เชือกแล้วเชือกเล่าตายทับถม แม้จะทาสีช่างให้เหมือนแพนด้าถึงกระนั้นก็ตาม ช่างก็ยังเป็นช่าง อยู่ดีไม่มียกเว้น

คันปูนเกาะกลางถนน ช่างขนาดใหญ่แบกสัมภาระเต็มก๊วเดินอยู่บนคันปูนเกาะกลางถนนสื่อถึงชีวิตที่ยากลำบาก ผิดที่ถิ่นที่เคยอยู่ในป่าจำต้องมาอยู่ในเมืองมีความกว้างของทางเดินแคบ ๆ สองข้างคันปูนล้วนเป็นอันตรายถึงชีวิตนั่นคือ ท้องถนนในเมืองหลวง ช่างถูกเจ้าของนำมาเร่ร้อน ขอทานหาเงินเลี้ยงปากเลี้ยงท้องเจ้าของต้องมาด้วยภาวะจำยอม ถูกบังคับ

บรรยากาศสีส้ม แดง ดำ สื่อถึงความร้อนแรงแผดเผาไปทั้งภาพในเวลากลางวัน ยวดยานพาหนะ บนท้องถนนต่างระบายอากาศเป็นพิษออกมาทางท่อ ไอเสียบริเวณท้องถนน และใกล้เคียงจะร้อน ระอุจนทนแทบไม่ได้

เทคนิค วิธีการ สื่อวัสดุในงานศิลปกรรม

1. ลงพื้นที่สัมผัสชีวิตของคนเลี้ยงช่างและช่างในท้องถิ่นภาคอีสาน ถิ่นกำเนิดที่เคยพบเห็นชีวิตช่างในอดีตมาก่อนที่มีความแตกต่างจากชีวิตของคนเลี้ยงช่างและช่างในปัจจุบัน
2. สร้างภาพร่างต้นแบบเพื่อหารูปทรงช่าง ภาระที่แบกรับ สภาพแวดล้อม สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง แล้วคัดเลือกภาพต้นแบบที่เหมาะสมมาขยายเป็นงาน
3. ลงพื้นเฟรมด้วยสีทาภายนอก
4. ลงสีพื้นหลังก่อนแล้วจึงลงสีรูปทรงของช่างสัมภาระที่แบกรับ รูปทรงย่อย
5. เพิ่มน้ำหนักสีในรูปทรงให้มีน้ำหนักมากขึ้นจนสมบูรณ์
6. ตรวจสอบน้ำหนักสีในส่วนต่าง ๆ แล้วเพิ่มเติมให้ได้ความรู้สึกตามที่ต้องการ ตามแนวความคิด และจุดมุ่งหมาย

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

- เฟรม
- สีอะครายลิก
- พู่กันแบน กลม ขนาดต่าง ๆ

เนื้อหาสาระ

ในอดีตช่างเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองเคยออกรบทัพจับศึกเป็นที่เชิดชู ปัจจุบันช่างเปลี่ยนสถานะเข้ามาอยู่ในเมืองเร่ร้อน ขอทาน เดินบนผิวถนนอันร้อนระอุและต้องล้มตายลง ชีวิตเดินอยู่บนความเสี่ยงถูกรถชน กระแสความนิยมของคนไทยที่มีต่อหมีแพนด้า ทำให้ช่างดูด้อยค่าหมดความหมายจากหัวใจคนไทยมีใครบ้างใหม่ที่หันมาสนใจช่างอย่างจริงจัง

รายงาน
เรื่อง การวิเคราะห์ศิลปกรรม การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 57

เสนอ
อาจารย์เรวดี ใจชุ่ม

	จัดทำโดย	
นางสาวเพ็ญนภา	ไชยพล	เลขที่ 9
นางสาวมณีนุช	โศคพุด	เลขที่ 10
นางสาวฤทัยรัตน์	แก้วสวนจิก	เลขที่ 13
นางสาวสิริพร	จงรักชาติ	เลขที่ 25
นางสาวณฤทัย	เรืองฤดี	เลขที่ 29

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา
การวิเคราะห์ศิลปกรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ภาพที่ 19 อัฐพร นิมมาลัยแก้ว Uttaporn Nimmalaikaew

การศึกษา

- ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรม ภาควิชาจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรม คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปัจจุบัน

- อาจารย์ประจำภาควิชาจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2550

- ‘Introducing Uttaporn Nimmalaikaew’ Craig Scott Gallery, Toronto, Canada
- ‘The Painted Veli’ Bill Lowe Gallery, Los Angeles, California, USA

นิทรรศการกลุ่ม

2549

- ‘Getting Something’ by Spire Group,

2550

- ‘Almost Famous’ by Spire Group, Silom Art Space, Silom Galleria, BKK

เกียรติประวัติ

2545

- รางวัลเกียรตินิยมนันดับ 1 เหรียญทอง การประกวดศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 19
- รางวัลพิเศษ การประกวดศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 14
- ทูลส่งเสริมการศึกษาการสร้างสรรค์ศิลปะ มูลนิธิรัฐบุรุษพลเอกเปรม ติณสูลานนท์

2546

- รางวัลดีเด่น การประกวดจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิค ครั้งที่ 5
- รางวัลดีเด่น การประกวดศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 15
- รางวัลยอดเยี่ยม การประกวดศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 18 “เต็มสี ปั่นฝัน สร้างสรรค์ สังคมไทย” ระดับประชาชนทั่วไป

2548

- รางวัลยอดเยี่ยม อันดับ 1 การประกวดจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิค ครั้งที่ 7
- รางวัลเกียรตินิยมน อันดับ 1 เหรียญทอง ประเภทจิตรกรรม การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 51
- รางวัลยอดเยี่ยม การประกวดศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 17
- รางวัลที่ 3 การประกวดศิลปกรรม อมตะ อวอร์ด ครั้งที่ 2

2549

- รางวัลยอดเยี่ยม อันดับ 1 การประกวดจิตรกรรมอาเซียน
The Sovereign Asian Art Prize 2006, Hong Kong ฮ่องกง

2551

- รางวัลเกียรตินิยมน อันดับ 1 เหรียญทอง ประเภทจิตรกรรม การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54

2553

- รางวัลเกียรตินิยมน อันดับ 2 เหรียญเงิน ประเภทจิตรกรรม การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 56

2554

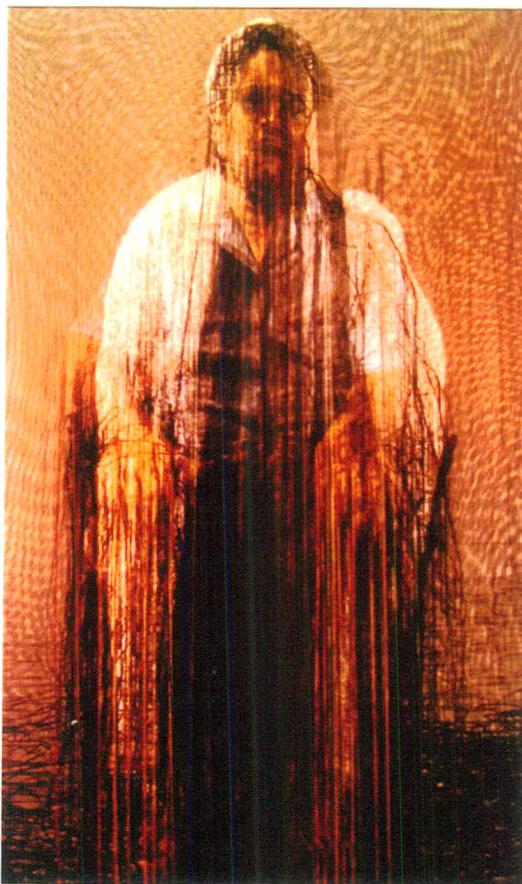
- รางวัลเกียรตินิยมน อันดับ 2 เหรียญเงิน ประเภทจิตรกรรม การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 57

- ได้รับเกียรติยกย่องเป็นศิลปินชั้นเยี่ยมประเภทจิตรกรรม การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ คนที่ 21 ของประเทศไทย

ผลงานที่ผ่านมา

การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 51 : The 51th National Exhibition of Art 2548 : 2002

1st Prize : Gold Medal, Painting Section

ภาพที่ 20

ชื่อผลงาน ร่างกายแม่ (แม่) หมายเลข 2

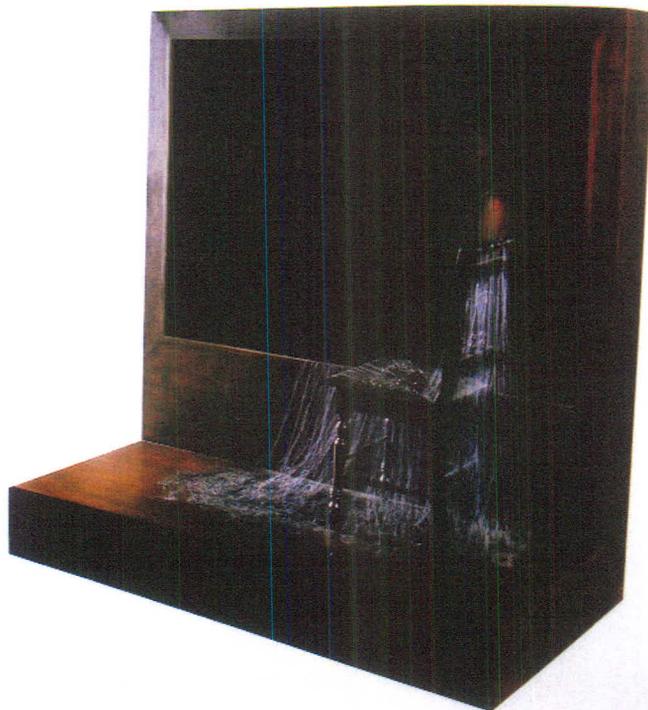
Body (MOM) No. 2

เทคนิค จิตรกรรมผสม, Mixed technique

ขนาด 175 x 120 ซม.

การแสดงผลกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54 : The 51th National Exhibition of Art 2551 : 2008

1st Prize: Gold Medal, Painting Section

ภาพที่ 21

ชื่อผลงาน เก้าอี้ของแม่, Mother's Chair

เทคนิค จิตรกรรมผสม (วัสดุจริง เส้นด้าย)
(Real Material, Cotton Thread)

ขนาด 200 x 201 x 105 ซม.

การแสดงผลปกรรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 56 : The 51th National Exhibition of Art 2553 : 2010

2st Prize : Silver Medal, Painting Section

ภาพที่ 22 ชื่อผลงาน จิวรแต่แม่, Remuneration to the Mother
เทคนิค จิตรกรรมบนผ้าบาง, Painting on gauze
ขนาด 200 x 191 ซม.

การแสดงผลงานแห่งชาติ ครั้งที่ 57 : The 51th National Exhibition of Art 2554 : 2011

2nd Prize : Silver Medal, Painting Section

ภาพที่ 23 ชื่อผลงาน มโนภาพแห่งทุกข์สัจจะ หมายเลข 2

“Imagination of Truth of suffering No. 2”

เทคนิค จิตรกรรมผสมผ้าบาง, เส้นด้าย, สีน้ำมัน, หลอดไฟติดสว่าง

Painting mixed with thin cloth, thread, oil paint, and lights

ขนาด 193 x 202 ซม.

แรงบันดาลใจ

อันนำมาซึ่งความเสื่อมโทรมก็ทำให้เกิดทุกข์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ อันได้แก่ ความเจ็บปวด การดำรงอยู่ของสรรพสิ่ง มีความผูกพัน การเกื้อกูลกัน และมีความขัดแย้งภายใต้กฎเกณฑ์ที่มีความสมดุลในธรรมชาติ นับตั้งแต่ชีวิตได้ถือกำเนิดขึ้นจนกระทั่งค่อย ๆ เสื่อมสลายไปที่ละน้อย และดับสูญไปโดยมีธรรมชาติเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะให้แก่ชีวิต อันเป็นสังขารส่วนหนึ่งของทุกชีวิตมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งอยู่คู่กับวิวัฒนาการของโลกมาอย่างช้านานเป็นกลไกของธรรมชาติในการมีอยู่ของสรรพสิ่งทั้งหลาย

พระพุทธศาสนาได้ให้หลักคำสอนที่เป็นสังขาร หรือความเป็นจริงเกี่ยวกับชีวิตทั้งปวง อันลึกซึ้ง และมีอยู่จริงไม่ว่าเราจะรับรู้ หรือค้นพบหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกล่าวถึงลักษณะสามัญของสิ่งทั้งปวงที่ประกอบด้วยลักษณะอันเรียกว่า “ไตรลักษณ์” หรือลักษณะสามประการ ได้แก่ ความเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา คือสิ่งทั้งหลายล้วนมีลักษณะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่มีความคงที่ตายตัว ทั้งยังมีลักษณะเป็นทุกข์อยู่ในตัวเองเมื่อพิจารณาแล้วน่าสังเวชใจ และไม่มี ความหมายแห่งความเป็นตัวตน ไม่มีลักษณะอันใดที่เรายึดถือได้

การร่วงโรยของสังขารจึงเป็นความเปลี่ยนแปลงหนึ่งที่ชีวิตทุกชีวิตต้องเผชิญ เมื่อยังวนเวียนอยู่ในวัฏสงสาร หรือกองลี้ที่หมุนเวียนอย่างไม่มีการสิ้นสุดของ กิเลส กรรม (การกระทำ) และวิบาก (ผลของกรรม) สอดคล้องกับหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ที่แสดงให้เห็นถึงความจริงเกี่ยวกับชีวิตที่ไม่มีความแน่นอนคงที่ที่ต้องเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยไป และเมื่อเกิดความเปลี่ยนแปลงทุกข์ ความทรมาน ความหวาดกลัว และความสะเทือนใจ ที่เกิดจากการผูกพันตัวเองเข้ากับสังขารที่ไม่มีตัวตนอันแท้จริง และไม่สามารถยึดมั่น ยึดถือว่าเป็นของตนได้ ซึ่งในโลกปัจจุบันมนุษย์ต้องปรับตัว และแข่งขันกันในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่ความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุที่เติบโตอย่างรวดเร็ว สิ่งต่าง ๆ รอบตัวมีการเปลี่ยนแปลงอย่างฉาบฉวย แต่เวลาและคุณค่าของชีวิตที่ถูกใช้ไปกลับลดน้อยลง และทำให้เกิดปัญหาสังคมมากมาย

ศิลปินรับประสบการณ์จากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในชีวิตทำให้กลับมาสังเกตการเปลี่ยนแปลงของบุคคลที่มีความผูกพัน คู่เคียงและใกล้ชิดก็คือ บิดา มารดา และญาติพี่น้องที่กำลังเจริญเติบโต กำลังเจ็บป่วยและกำลังร่วงโรย ทำให้ศิลปินเกิดความรู้สึกเป็นห่วง หวาดหวั่น และกังวล ซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งความทุกข์จึงทำให้ตระหนักถึงสรรพสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นสังขารของชีวิต ทำให้ศิลปินสนใจศึกษาธรรมะที่เข้าถึงความเป็นจริงของชีวิตจากการเริ่มต้นอ่านหนังสือที่อธิบายถึงหลักการปฏิบัติธรรมด้วยการมีสติสัมปชัญญะ ความรู้กาย ใจ ไปตามความจริงจนเกิดปัญญา ทำให้ยอมรับกับชีวิตที่ต้องมีเกิด แก่ เจ็บ ตาย เปลี่ยนแปลงไป สุขบ้าง ทุกข์บ้าง ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ใจสงบบ้าง ใจฟุ้งซ่านบ้าง ทั้งหมดที่อธิบายมานี้คือธรรมะ

ที่เป็นความเข้าใจเบื้องต้น ซึ่งเป็นการอ่านที่เข้าใจได้ง่ายแต่เมื่อศิลปินลงมือปฏิบัติธรรมจริงนั้น ความทุกข์ที่เกิดจากการยึดติด ยึดมั่น ภายในตัวของมันมีมากมายยากต่อการปล่อยวางแต่ในอีกมุมหนึ่ง จากการปฏิบัติธรรมก็ทำให้ได้รับแรงบันดาลใจ การสร้างสรรค์งานศิลปะจากเรื่องราวของความทุกข์ ความสุข ความเศร้า ความฟุ้งซ่านที่มีอยู่ในตัวของศิลปิน โดยใช้หลักคำสอนพระพุทธศาสนาเป็นหลักในการแสดงออกเพื่อค้นหาความเป็นอนิจจัง ที่เกิดขึ้นจากตัวศิลปินและบุคคลอันเป็นที่รัก ซึ่งทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนของชีวิตที่เป็นวัฏจักรแล้วแล้วแต่วนเวียนอยู่ในภาวะแห่งการเกิดดับที่มนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ศิลปินจึงนำแนวความรู้สึกสะเทือนใจนี้ มาสร้างสรรค์ผลงานด้วยการแทนค่าความหมาย โดยใช้ทัศนธาตุ เส้น ในการสร้างรูปทรงของคนเป็นหลัก ด้วยการประกอบขึ้นของเส้นจำนวนมากทับซ้อนกันเพื่อสื่อถึงอารมณ์ ความรู้สึกของความซับซ้อน ความวุ่นวาย และความไม่แน่นอนของชีวิต เพื่อตระหนักถึงความหมายของสังขะแห่งชีวิตไม่ว่าจะเป็นความทุกข์ทางจิตใจ หรือความทุกข์ทางร่างกายอันเป็นภาพสะท้อนการใช้ชีวิตของคนในปัจจุบันด้วยการแสดงออกจากเส้นผสมกับการวาดภาพด้วยสีน้ำมันบนผ้าโปร่งบางที่สร้างมิติที่ซับซ้อนเป็นงานจิตรกรรมผสม

แนวความคิด

ในความหมายทุกขสังขะนี้ชี้ให้เห็นความจริงของชีวิตที่จักต้องมีการเกิด แก่ เจ็บ ตาย รวมถึงสิ่งที่เป็นที่รักและไม่ใช่ที่รัก อันจักต้องมีการพลัดพราก มีทั้งความสมปรารถนาและไม่สมปรารถนา ทั้งกายใจเป็นธรรมดาของทุกชีวิต จากสังขธรรมแห่งชีวิตนี้ ข้าพเจ้านำมาแทนค่าความหมายโดยใช้ทัศนธาตุเกี่ยวกับเส้นมาสร้างรูปทรงของคนที่ประกอบขึ้นจากการเขียน และใช้เส้นทับซ้อนกันเป็นมิติเพื่อสร้างความรู้สึกกลัว หวาดหวั่น กังวลและสับสน แต่ก็มีสายใยที่ผูกพันที่เต็มไปด้วยความหวังหาซึ่งกันและกัน ตามสภาพของสังขารเพื่อสะท้อนความหมายของสังขะแห่งชีวิต ไม่ว่าจะเป็นความทุกข์ที่เกิดขึ้นทางจิตใจหรือทางร่างกายผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมผสม

รูปแบบอิทธิพลศิลปกรรม

เป็นรูปแบบเหมือนจริงที่มีลักษณะทางกายภาพเป็นสามมิติ ลวงตา โดยการใช้สื่อผสมสร้างสรรค์ร่วมกับงานจิตรกรรม

ขบวนการแสดงออกในงานศิลปกรรมโดยผ่านทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

- เส้น จะเห็นได้ว่าศิลปินมักใช้เส้นในการตอบสนองความรู้สึกออกมาภายในงาน ร่างกายแม่ศิลปินใช้เส้นดิ่งลง พูดถึงสังขาร การร่วงโรยของชีวิต การปล่อยวางละทิ้งกิเลสต้นหาความอยากได้อะไรก็มี ดูเป็นเส้นที่เรียบง่ายและสงบ ส่วนตัวของหญิงสาวซึ่งเป็นน้องสาวของศิลปินนั้น มีการใช้เส้นที่ดูสับสนวุ่นวายและมีตัวอักษรที่เป็นกิเลสต่าง ๆ เช่น ต้องใส่เสื้อราคาแพง

ต้องสวย ต้องดูดี ต้องมีหน้าตาในสังคม ฯลฯ เพราะด้วยความที่ศิลปินผู้เป็นที่รู้จักตัวตนของน้องสาว จึงรู้ว่าเป็นวัยที่ยังมีความสับสนในชีวิต อยากรู้ได้ อยากมี ยังไม่รู้จักปล่อยวาง

- **ลี** บรรยากาศในภาพโทนสีดูจะทึมทึบ ทึบไปทางฟ้า ๆ เทา ๆ ดูแล้วเหงา เลื่อนกลางความไม่สมปรารถนา ไม่ว่าจะทั้งกายและใจ ร่างกายของแม่ลีเลื่อนกลาง จางแทบไม่มีตัวตน ศิลปินอาจพูดถึงการเสื่อมสลายของร่างกายแม่ เนื่องจากแม่ของศิลปินเสียชีวิตไปแล้ว แต่ยังคงไว้ซึ่งความผูกพันอยู่ ร่างกายของน้องสาวนั้นยังพอมองชัดเจน เพราะยังมีตัวตนอยู่แต่ยังมีความสับสนวุ่นวายในความอยากได้ อยากมี

- **ลักษณะท่าทางของบุคคล** การนอนตักกัน พูดถึงความรักความผูกพัน การเอื้ออาทรต่อกันระหว่างผู้เป็นแม่และลูกสาว อาจพูดถึงการพักผ่อนเมื่อยามเหน็ดเหนื่อยจากความสับสนวุ่นวายของตัวเอง จากโลกภายนอกซึ่งเป็นการแสดงความรักที่อบอุ่นภายในครอบครัว

- **ลักษณะงาน** เป็นงานจิตรกรรม 2 มิติ ที่เกือบจะดูได้ 3 มิติ ที่ศิลปินนำเสนอด้วยการนำผ้ามาซ้อนทับให้เกิดมิติแล้วพื้นที่สีน้ำมันให้เป็นระยะ ที่เป็นเทคนิคเฉพาะตัวของศิลปิน การใช้เส้นเอ็นมาขุดให้เป็นความสับสนวุ่นวายในตัวหญิงสาว แล้วใช้เส้นดิ่งทิ้งในการร่างโรยของร่างกายแม่ มีการใช้ไฟแบล็คไลท์มาช่วยเพิ่มความน่าสนใจและเพิ่มประสิทธิภาพของวัสดุอย่างเช่นเส้นเอ็นและบรรยากาศโดยรวมของงานแล้วทำเป็นตู้ ซึ่งศิลปินจะสร้างพื้นที่ในความรู้สึกแล้วถ่ายทอดลงมา ให้เป็นสภาวะหนึ่งในความรู้สึก

เทคนิควิธีการสื่อวัสดุในงานศิลปกรรม

1. วิเคราะห์ถึงแรงบันดาลใจที่ได้รับเกี่ยวกับสังขรณ์ของชีวิต เพื่อค้นหาความหมายในการสร้างภาพร่าง
2. ค้นหามุมมองและวิเคราะห์รูปแบบเพื่อจัดวางองค์ประกอบศิลป์ จากท่าทาง อากัปกริยาของร่างกาย
3. สร้างภาพร่างต้นแบบแล้วคัดเลือกภาพต้นแบบที่เหมาะสมมาขยายเป็นงานจริง
4. พื้นชั้นล่างเป็นภาพแม่กับน้องสาวที่เกิดจากการเขียนภาพ ด้วยสีน้ำมันก่อนจะนำไปถ่ายผ่านการพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ (Ink Jet)
5. จากนั้นใช้ผ้าโปร่งแสง (ผ้ามุ้ง) มาทับซ้อนอีก 4 ชั้นรวมกับชั้นล่างเป็น 5 ชั้น แล้ววาดภาพทับซ้อนเพื่อทำมิติ ส่งผลต่อความรู้สึกประหลาด ความไม่แน่นอนที่เป็นนามธรรม
6. ใช้เส้นเอ็นและตัวอักษรสร้างเป็นรูปทรงของเด็กผู้หญิง ซึ่งตัวอักษรนั้นนำเสนอเรื่องราวของความวุ่นวายสับสน ซึ่งเป็นวัยที่ยังมีกิเลสแห่งความต้องการอยากได้ อยากมี
7. รูปทรงของแม่ที่เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสังขรณ์การร่างโรยของชีวิตที่มีความรู้สึก กังวลกลัว หวาดหวั่นมีการใช้เส้นดิ่งของเส้นด้ายที่สื่อความหมายถึง การร่างโรยของสังขรณ์

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

- สมุดร่างภาพและข้อมูล
- อุปกรณ์ที่ใช้รวบรวมข้อมูล และสร้างภาพร่าง เช่น กล้องถ่ายรูป คอมพิวเตอร์
- เฟรม สีน้ำมัน แปรงทาสี พู่กันขนาดต่าง ๆ
- ผ้าบางหรือผ้ามุ้ง
- ผ้าใบจากการพิมพ์ภาพด้วยคอมพิวเตอร์ (Ink Jet)
- เส้นเอ็น ด้าย ตัวหนังสือ
- ตู้ประกอบไฟนีออนส่องสว่าง

จากการวิเคราะห์หาเหตุผลในการแสดงออกตั้งแต่ผลงานชิ้นเก่า ๆ ของศิลปินจนถึงผลงานชิ้นปัจจุบันพบว่า กลวิธีในการสร้างสรรค์งานที่ผ่านมาของศิลปินเลือกใช้ทัศนธาตุเกี่ยวกับเส้นในการแสดงออกเป็นหลักจึงได้ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักทัศนธาตุขั้นพื้นฐานต่าง ๆ จึงพบว่าการแสดงออกของเส้นนั้นสามารถสร้างสรรค์ความรู้สึกได้ด้วยตัวของมันเอง การแสดงออกของผลงานในชิ้นปัจจุบันจึงต่างจากผลงานเก่า ๆ ที่ผ่านมาและรูปทรงที่เปลี่ยนจากคนแก่เป็นรูปทรงของเด็กผู้หญิง ด้านเนื้อหาที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ศิลปินได้ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมจากการฟังเทศนาจากหนังสือ พบว่าประเด็นที่น่าสนใจคือมนุษย์เราทุกคนเกิดมาพร้อมกับกรรมมีความเป็นอัตตา ตัวตนที่เพิ่มพูนสร้างความยึดมั่นถือมั่นมาตลอดไม่มากก็น้อยตามแต่กรรมของแต่ละบุคคล

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุดนี้ศิลปินใช้กระบวนการวิธีทางจิตรกรรมประกอบด้วยเทคนิคที่สอดคล้องกัน นำมาสร้างสรรค์จากการใช้ผ้าโปร่งแสงทับซ้อนแล้ววาดภาพทับซ้อนเป็นมิติประกอบกับการใช้เส้นเอ็น และตัวอักษรสร้างเป็นรูปทรงของเด็กผู้หญิงซึ่งตัวอักษรนั้นนำเสนอเรื่องราวของความวุ่นวายสับสน ซึ่งยังเป็นวัยที่ยังมีกิเลสแห่งความต้องการอยากได้อยากมีกับรูปทรงของแม่ที่เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสังขารการร่วงโรยของชีวิตที่มีความรู้สึกกังวล หวาดหวั่นมีการใช้เส้นดิ่ง ที่หมายความถึงการร่วงโรยของสังขาร มีการทับซ้อนเป็นเทคนิคเพื่อทำเป็นมิติส่งผลต่อความรู้สึกประหลาด ความไม่แน่นอนที่เป็นนามธรรม

รายงาน

เรื่อง

การวิเคราะห์ผลงานศิลปะจากการชมนิทรรศการ
จิตรกรรมเอเชีย พัลส์ ครั้งที่ 1 “โลกสวยด้วยธรรมชาติ”

จัดทำโดย

นางสาวกฤตติกาญจน์	อินมี	เลขที่ 2
นายชัยปุระ	มีถาวร	เลขที่ 3
นางสาวดวงหทัย	จันอุไร	เลขที่ 6
นางสาวเนธิมา	สุวรรณวงศ์	เลขที่ 8
นางสาวอัจฉิมา	นवलนุช	เลขที่ 21
นายคิยาภัทร	เกตุไสว	เลขที่ 24

สาขาวิชาจิตรกรรม ปี 3

เสนอ

อาจารย์เรวดี ใจชุ่ม

วิชาการวิเคราะห์ศิลปกรรม

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประวัติศิลปิน

ภาพที่ 24	ชื่อ	มานพ สิริระแปง
	ที่อยู่	29/3 หมู่ 1 ต.ทุ่งสะโตก อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ 50120
	เกิดเมื่อ	17 กุมภาพันธ์ 1984
	เคยศึกษา	วิทยาลัยอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ภาพที่ 25 ภาพศิลปิน พร้อมผลงาน

จิตรกรรมเอเชียพลัส ครั้งที่ 1 “โลกสวยด้วยธรรมชาติ”

ภาพที่ 26	ชื่อผลงาน	โลกสวยด้วยธรรมชาติ
	ชื่อศิลปิน	มานพ สีระเปง
	เทคนิค	สีอะครายลิก
	ขนาด	150 x 200 ซม.

รางวัลดีเด่น การประกวดจิตรกรรมเอเชียพลัส ครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2554

แรงบันดาลใจ สิ่งที่อยู่รอบตัว สิ่งต่าง ๆ ทั้งสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้นล้วนมีความงามในตัวของมันเองทุกสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ล้วนเกิดขึ้นได้ ก็ต้องอาศัยธรรมชาติด้วยกันทั้งสิ้น สิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรมต่าง ๆ ก็ต้องอาศัยมนุษย์ในการรังสรรค์ขึ้นมา แต่ถึงอย่างไรก็ตามธรรมชาติก็กลับเป็นสิ่งที่สร้างมนุษย์ขึ้นมาด้วยเช่นเดียวกัน

แนวความคิด ได้มาจากธรรมชาติที่สวยงามที่อยู่รายล้อมรอบตัวเรา เป็นสิ่งที่อัศจรรย์มากเพราะธรรมชาตินั้นสามารถทำให้ทุกสรรพสิ่งบนโลกใบนี้สวยงามขึ้นได้ ไม่ว่าจะเป็สิ่งก่อสร้างเร็ดหรืออย่างไร แต่ถ้าขาดธรรมชาติแล้วนั้นก็หมดความหมายเพราะธรรมชาตินั้นให้ความสดชื่น ร่มเย็น อยู่แล้ว สบายใจ สบายกาย เป็นที่พักผ่อน ที่อยู่อาศัยของสัตว์น้อยใหญ่บนโลกใบนี้ ซึ่งเปรียบเสมือนน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า จึงสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ขึ้นมาโดยสอดแทรกสิ่งก่อสร้างและสัตว์น้อยใหญ่ สรรพสิ่งต่าง ๆ บนโลกใบนี้อยู่ในรูปทรงของธรรมชาติ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าธรรมชาติอยู่

คู่กับทุกสิ่งบนโลกใบนี้ แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ การอยู่อาศัยของสัตว์ และสรรพสิ่งของโลกใบนี้อย่างลงตัว

รูปแบบอิทธิพลทางศิลปะ ผลงานศิลปะเป็นแนวเซอร์เรียลลิสต์คือเหนือความจริง แต่ในผลงานนี้ก็ยังอิงในด้านความจริงอยู่บ้างจากรูปทรงของสัตว์และสิ่งก่อสร้าง คือทุกอย่างในภาพมีความเหมือนจริง แต่มีความเกินจริงตรงที่ภาพสัตว์และสิ่งก่อสร้างสถานที่ต่าง ๆ ต่าง ๆ บนโลกใบนี้นำมาซ้อนอยู่ตามกิ่งก้านสาขาของต้นไม้ลัทธิเซอร์เรียลลิสต์

ลัทธิเซอร์เรียลลิสต์ มีลักษณะในการแสดงออกทางศิลปะสองด้าน คือ

ก. ด้านเรื่องราว

1. เป็นเรื่องราวที่มีความหมายต่อศิลปิน เช่น ความประทับใจ ความรักในธรรมชาติ การมองเห็นคุณค่าของธรรมชาติ

ข. ด้านรูปทรงและวิธีการ

1. ศิลปินแสดงออกด้วยสีที่มีความเข้มปานกลาง ด้วยการใช้สีให้กลมกลืน
2. ศิลปินพยายามสร้างสรรค์แสงเงาและสีขึ้นเอง

หมายความว่า ผลงานชิ้นนี้มีความเหนือจริง เพราะศิลปะแนวนี้ถ่ายทอดเรื่องราวเหนือธรรมชาติ ถ่ายทอดสิ่งที่อยู่ในความฝันออกมา ว่ากันว่า ความฝันนั้นเป็นสิ่งที่จริงแท้เสียยิ่งกว่าความจริง เป็นสุดยอดของความเป็นจริง เซอร์เรียลลิสต์ได้วิวัฒนาการมาจากเรื่องราวของการมองความจริงอันพิสดาร ศิลปินมองเห็นว่าโลกความเป็นจริงที่เห็นอยู่เป็นภาพมายาทั้งหมด แต่กลับเห็นว่าความฝันเป็นเรื่องจริง นี่เป็นการเคลื่อนไหวของศิลปะแบบหนึ่ง ที่มีความคิดฟุ้งตามทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่ว่ามนุษย์ทุกคนอยู่ภายใต้อิทธิพลของจิตไร้สำนึก ซึ่งเราฝึงความอยากอันมิได้ขัดเกลาเอาไว้ งานเซอร์เรียลลิสต์มีความสำคัญอยู่ที่การแสดงออกของจิตไร้สำนึกอย่างอิสระ ปราศจากการควบคุมของเหตุผล มีความฝันและอารมณ์ จินตนาการ ก่อนข้างโน้มเอียงไปในทางกามวิสัย หลักการของเซอร์เรียลลิสต์ คือจินตนาการเป็นส่วนสำคัญของการแสดงออก จินตนาการคือจิตไร้สำนึกและจิตไร้สำนึกเป็นภาวะของความฝัน ที่มีขบวนการต่อเนื่องกันซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์งานศิลปะได้ สิ่งที่เราเห็นจากโลกภายนอกขณะตื่น เป็นเพียงปรากฏการณ์ทางการแทรกแซงความงามของพวกเขา คือ ความมหัศจรรย์ ความมหัศจรรย์เพียงอย่างเดียวที่สามารถสร้างศิลปะให้สมบูรณ์ได้ และยังให้ความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความหมายต่อความรู้สึกของมนุษย์

ขบวนการแสดงออกในงานศิลปกรรมโดยผ่านทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. **รูปทรง** รูปทรงต้นไม้ขนาดใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น มีต้นไม้เล็ก ๆ จำพวก มอสเฟิร์น หรือกาฝากขึ้นอยู่ตามกิ่งก้านสาขา มีแมลงตัวเล็ก เช่น แมงมุม ตั๊กแตน จิ้งหรีด มด หนอน ผีเสื้อ แสดงให้เห็นถึงการเกื้อหนุนพึ่งอาศัยกันของระบบนิเวศทางธรรมชาติ

2. **สี** โทนเย็นในส่วนของธรรมชาติต้นไม้ใบไม้สีเขียว แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์เขียวชะอุ่ม สดชื่น มีชีวิตชีวาของธรรมชาติ

3. **เส้น** เป็นเส้นกิ่งก้านสาขาเป็นแขนงกิ่งเล็ก ๆ แตกแผ่กิ่งก้านสาขาทับซ้อนกันไปมาให้ความรู้สึกเหมือนต้นไม้ที่มีความหนาแน่นเกิดระยะซับซ้อน

4. **บรรยากาศ** เกิดเป็นจุดเหมือนแสงอาทิตย์ที่ย้อนแสงส่องมาจากด้านหลังเป็นสีเหลือง แทรกอยู่ตามซอกกิ่งใบ แขนงกิ่ง เป็นเหมือนป่าในเขตร้อนชื้น จุดของแสงที่แทรกอยู่ทำให้ภาพมีอากาศอบอุ่นและไม่ทึบตัน

5. **รูปสัญลักษณ์** ในงานที่แฝงอยู่บนต้นไม้ทั่วทั้งภาพประกอบด้วย

- 1) โมนาลิซ่า
- 2) หอเอน
- 3) ทักษมาฮาล
- 4) สโตนเอง
- 5) สิงโตพ่นน้ำ สิงคโปร์
- 6) สะพานโกลด์เดนเกต สหรัฐอเมริกา
- 7) ภูเขาไฟฟูจิ
- 8) หอไอเฟล
- 9) วัดพระแก้ว
- 10) วัดร่องขุ่น
- 11) ภูเขาทอง
- 12) ปลาโลมา
- 13) หอนาฬิกาบีกเบลต ประเทศอังกฤษ
- 14) ฮอลลิวูด
- 15) กำแพงเมืองจีน
- 16) หมี่แพนด้า
- 17) จิงโจ้
- 18) ยักษ์วัดแจ้ง

- 19) ฟิกเกอร์ผู้ชายรูปเดวิด
- 20) หน้าพระพุทธรูป
- 21) เทพีเสรีภาพ
- 22) หมี่ข้าวโลก
- 23) ลีโอเดอะจานเนโล บราซึล ฟาเวร่า
- 24) สฟิงค์ อียิปต์
- 25) นกเพนกวิน
- 26) ยีราฟ
- 27) ปลา
- 28) นกฮูก
- 29) พระปฐมเจดีย์นครปฐม
- 30) โคลิเซียม

รูปสัญลักษณ์เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่มีความเสี่ยงบนโลกใบนี้ บางอย่างเป็นสิ่งอัศจรรย์ของโลกเป็นสัญลักษณ์ประจำประเทศต่าง ๆ บางอย่างก็เป็นสัตว์สัญลักษณ์ประจำประเทศที่บ่งบอกถึงลักษณะ สถานที่รวมถึงวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้น ๆ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่นำมาสอดแทรกในผลงานล้วนเป็นสิ่งที่ศิลปินและบุคคลทั่วไปรับรู้ รับทราบ และรู้จักโดยทั่วกัน

เทคนิค วิธีการ สื่อวัสดุในงานศิลปกรรม

1. ร่างภาพโครงสร้างต้นไม้และรายละเอียดสถานที่ที่มีความเสี่ยงสัญลักษณ์ประจำประเทศต่าง ๆ ประติมากรรม สัตว์สัญลักษณ์ประจำประเทศ สัตว์ตัวเล็ก ๆ ลงบนเฟรมผ้าใบ
2. ลงสีอะครีลิกบาง ๆ ตามโครงสร้างของต้นไม้ใบไม้ สลับกับสีบรรยากาศที่แทรกอยู่ด้านหลังของต้นไม้ แขนงกิ่งก้านสาขาในชั้นแรก
3. เมื่อลงสีชั้นแรกทั่วแล้วก็ลงสีทับกันไปมาเพื่อให้เกิดค่าน้ำหนักที่เข้มข้น มีความหนาแน่น ชัดเจนและสมบูรณ์
4. ตกแต่งบรรยากาศของสีระหว่างต้นไม้ รูปทรงสิ่งก่อสร้าง ประติมากรรม สัตว์ที่แฝงอยู่ในต้นไม้กลมกลืนซ้อนกันอยู่ให้ความรู้สึกสดชื่น ร่มเย็นของสีโทนเย็นสีเขียว
5. ดูบรรยากาศของสีด้านหลังต้นไม้เป็นสีโทนร้อน สีเหลือง และสีส้มตามต้นไม้ ตกแต่งสีให้ได้ตามความรู้สึกระหว่างความชุ่มชื้นของต้นไม้ และความอบอุ่นของบรรยากาศด้านหลังตามจุดมุ่งหมาย

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. สีอะครายลิก
2. พู่กันกลม แบน
3. น้ำผสมสีและล้างพู่กัน
4. ผ้าเช็ดพู่กัน

เนื้อหาสาระ

ธรรมชาติเป็นสิ่งที่อยู่ร่วมกันกับทุกสิ่งทุกอย่างบนโลกใบนี้ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ น้อยใหญ่ มนุษย์สร้างสิ่งมหัศจรรย์ สิ่งประดิษฐ์ สิ่งก่อสร้าง ประติมากรรมที่เลิศหรู แต่จะขาดธรรมชาติที่ชุ่มชื้น รื่นรมย์ไปไม่ได้ สิ่งมีชีวิตมนุษย์ สัตว์ พืช ต่างอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน พึ่งพาอาศัยกันและกัน